

Európai
Bizottság

CASP2022

Koordinált termékbiztonsági
tevékenységek

Vegyszerek
a játékokban

Zárójelentés

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	2
Rövidítések listája	2
Összefoglaló	3
1. rész	
1. A tevékenység áttekintése	4
1.1. Részt vevő piacfelügyeleti hatóságok	4
1.2. Termékkör és vizsgálati kritériumok	4
1.2.1. Termékkör	4
1.2.2. Vizsgálati kritériumok	4
2. Mintavétel és vizsgálat	5
2.1. Mintavételezési eloszlás és mintavételi csatornák	5
2.2. Vizsgálati folyamat	5
3. Vizsgálati eredmények	6
3.1. A vizsgálati eredmények és a legfontosabb megállapítások áttekintése	6
3.2. Eredmények anyag típusonként	6
3.3. Kémiai anyagonkénti eredmények	7
3.4. Eredmények korosztályonként	7
3.5. A vizsgálati eredményekre vonatkozó következtetések	8
4. Kockázatértékelések és intézkedések	9
4.1. Kockázatértékelések	9
4.2. Korrekciós intézkedések	9
5. Következtetések és ajánlások	10
5.1. Következtetések	10
5.2. Ajánlások az érintettek számára	10
2. rész	
1. Mi az a CASP?	12
Szerepek és felelősségi körök	
2. Termékspecifikus tevékenységek munkaterv	13
3. Termékspecifikus tevékenységek Eszközök és folyamatok	14

Rövidítések listája

RÖVIDÍTÉS	LEÍRÁS
BPA	Biszfenol A
CASP	Koordinált termékbiztonsági tevékenységek
DG JUST	Az Európai Bizottság Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatósága
EC	Európai Bizottság
EGT	Európai Gazdasági Térség
EU	Európai Unió
PAH-ok	Többgyűrűs aromás szénhidrogének
MSA	Piacfelügyeleti hatóság
PVC	Polivinil-klorid
RAG	Kockázatértékelési iránymutatások
RAPEX-iránymutatások	A Bizottság (EU) 2019/417 végrehajtási határozata az Európai Unió Gyors Tájékoztatási Rendszerének irányítására vonatkozó iránymutatások megállapításáról
REACH	A vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról szóló rendelet (EC 1907/2006)
TF	Termékspecifikus fellépés
TSD	Játékbiztonsági irányelv (2009/48/EC)

Összefoglaló

A tevékenység célkitűzései

A koordinált termékbiztonsági tevékenységek (CASP) projektek lehetővé teszik az Európai Unió (EU) és az Európai Gazdasági Térség (EGT) országainak piacfelügyeleti hatóságai számára, hogy közösen biztosítsák a nem biztonságos termékek gyors eltávolítását az egységes piacról. Ez a tevékenység a játékokban lévő bizonyos vegyszerek veszélyes szintjének azonosítására összpontosított. A termékekből online és fizikai üzletekben is mintát vettek, és a részt vevő piacfelügyeleti hatóságok által kiválasztott európai laboratóriumban közösen elfogadott kritériumok szerint vizsgálták meg őket.

Termékkör

A tevékenység a **36 hónaposnál idősebb és annál fiatalabb** gyermekek számára szánt **puha és kemény műanyag játékokra** terjedt ki.

Vizsgálati kritériumok

A vizsgálatok az emberi egészséget veszélyeztető, nem engedélyezett veszélyes vegyi anyagok jelenlétének kimutatására összpontosítottak. Konkrétan, a vizsgálati terv a következők kimutatására összpontosított:

- a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról szóló rendelet (EK 1907/2006) (REACH) XVII. melléklete szerinti ftalátok, többgyűrűs aromás szénhidrogének (PAH-ok) és kadmium;
- a Játékbiztonsági irányelv (TSD) által korlátozott 17 fém kioldódása, a króm (VI) és a szerves ón kivételével;
- formaldehid, biszfenol A (BPA), fenol és égésgátló anyagok, a TSD II. melléklet C. függelékével kapcsolatban.

Eredmények

- A 94 vizsgált játékból 8 nem felelt meg legalább egy vizsgált egészségügyi és biztonsági követelménynek. Veszélyes, nem engedélyezett vegyi anyagokat (ftalátok és BPA) kizárólag a teljesen vagy részben puha műanyagból készült játékokban mutattak ki.
- Összességében a 36 hónaposnál idősebb gyermekek számára készült játékok 14%-a nem felelt meg a követelményeknek, míg a 36 hónaposnál fiatalabb gyermekek számára készült játékok 4%-a nem felelt meg.
- A címkézés - figyelmeztetések, jelölések és utasítások - piacfelügyeleti hatóságok által végzett vizsgálatai azt mutatták, hogy 94 mintából 33 nem felelt meg a követelményeknek.

Főbb ajánlások

A fogyasztók számára

- Csak megbízható kiskereskedelmi csatornákon vásároljon játékokat.
- Ellenőrizze, hogy a játékokon szerepel-e a CE-jelölés.
- Tartsa szemmel a fiatalabb (36 hónaposnál fiatalabb) gyermekeket, amikor az idősebb testvéreik játékaival játszanak, amelyeket a szájukba vehetnek.
- Figyelem, óvakodjon a rossz minőségű, puha műanyag játékok vásárlásától, ezek nagyobb kémiai kockázattal járhatnak.

Gazdasági szereplők számára

- Legyen tisztában a vonatkozó jogszabályok szerinti kötelezettségeivel.
- Fordítson különös figyelmet a puha műanyagból készült játékokra.
- Ismerje a beszállítóját. Alaposan mérlegelje, hogy kivel dolgozik együtt.

A hatóságok számára

- A piacfelügyeleti erőfeszítések a puha műanyag játékokra összpontosuljanak: a puha műanyag játékok, például a puha polivinil-klorid (PVC) tartalmazhatják a legártalmasabb vegyi anyagokat.
- Összpontosítson a játékokban lévő vegyszerekre. A kémiai kockázatok a Az Európai Unió Gyors Tájékoztatási Rendszer (Safety Gate) által nyilvántartott egyik legjelentősebb kockázatot jelentik.

Következtetések

A vizsgálati kampány során nyolc vizsgált mintában mutattak ki ftalátokat és BPA-t. Bár a vizsgált minták mindössze 9%-a nem felelt meg a követelményeknek, a ftalátok és a BPA határérték feletti mennyiségben való jelenlétével kapcsolatos kémiai kockázatok súlyosak.

A veszélyes vegyi anyagokat kizárólag puha műanyag játékokban találták, ami arra utal, hogy a puha műanyag továbbra is az egyik legveszélyesebb anyag.

A piacfelügyeleti hatóságok két Európai Unió Gyors Tájékoztatási Rendszer (Safety Gate) értesítést adtak ki a termékspecifikus tevékenységek (TF) eredménye alapján (három értesítés még függőben van), és felkérték a gazdasági szereplőket, hogy vonják ki a termékeket a piacról, vagy hívják vissza a fogyasztóktól, ha a határértékeket meghaladó veszélyes vegyi anyagokat mutattak ki.

1. A tevékenység áttekintése

1.1. Részt vevő piacfelügyeleti hatóságok

Kilenc uniós tagállam kilenc piacfelügyeleti hatósága vett részt a játékokban használt vegyszerekkel kapcsolatos termékspecifikus fellépésekben (TF).

1. táblázat - A részt vevő piacfelügyeleti hatóságok listája

ORSZÁG	MSA
Ausztria	Szövetségi Szociális, Egészségügyi, Ellátási és Fogyasztóvédelmi Minisztérium
Észtország	Fogyasztóvédelmi és Műszaki Szabályozó Hatóság
Franciaország	Versenypolitikai, Fogyasztói Ügyek és Csalás Elleni Főigazgatóság
Írország	Verseny- és Fogyasztóvédelmi Bizottság
Lengyelország	Versenyhivatal és Fogyasztóvédelmi Hivatal
Málta	Máltai Verseny- és Fogyasztóvédelmi Hatóság
Svédország	Svéd Vegyi anyag-ügynökség
Szlovák Köztársaság	Szlovák Kereskedelmi Felügyelet
Szlovénia	Egészségügyi Felügyelet

1.2. Termékkör és vizsgálati kritériumok

1.2.1. Termékkör

A piacfelügyeleti hatóságok megállapodtak abban, hogy a termékkört a minden korú (36 hónaposnál idősebb és annál

fiatalabb) gyermekeknek szánt puha és kemény műanyag játékokra korlátozzák.

PUHA MŰANYAG JÁTÉKOK

KEMÉNY MŰANYAG JÁTÉKOK

JÁTÉKOK <36 HÓNAPOS GYERMEKEK SZÁMÁRA

JÁTÉKOK >36 HÓNAPOS GYERMEKEK SZÁMÁRA

1.2.2. Vizsgálati kritériumok

A piacfelügyeleti hatóságokkal és a műszaki szakértővel folytatott megbeszélések alapján megállapodás született 37 különböző, a játékokban gyakran előforduló veszélyes vegyi anyag vizsgálatáról:

- négy ftalátot tiltottak be minden játékpolymer anyagban súlyos kockázat miatt (életkortól és a lenyelés kockázatától függetlenül) - A REACH¹51. bejegyzése, XVII. melléklet;
- három ftalátot tiltottak be a gyermekek által szájba vehető játékpolymer anyagokban - A REACH XVII. mellékletének 52. bejegyzése;
- nyolc PAH a puha/sötét elasztomer/gumi anyagokban, amelyek észszerűen előrelátható körülmények között érintkezhetnek a szájüreggel, vagy ahol észszerűen előrelátható körülmények között hosszabb vagy rövid ideig ismétlődő bőrkontaktusra kerül sor - a REACH XVII. mellékletének 50. bejegyzése;
- kadmium - A REACH XVII. mellékletének 23. bejegyzése;
- mind a 17 fém, amelyek esetében a TSD² által korlátozott

kioldódási határértékeket állapított meg;

- formaldehid, BPA, égesgátlók (TCEP, TCPP, TDCP)³ és fenol, amelyeket a TSD II. mellékletének C. függeléké korlátoz.

Az ilyen vegyi anyagokat vagy tömegükben korlátozzák, vagy a játékból való kioldódási határértékeket korlátozzák, ha a gyermek megrágja vagy megszívja. Ezeket a korlátozásokat uniós szinten határozták meg az idők során, és a tudományos biztonsági adatokon és a «tudomány jelenlegi állása szerinti» ismeretekre alapulnak.

Ezeknek a nem biztonságos vegyi anyagoknak a toxicitása változó. Gyakran előfordulnak a játékokban, vagy a feldolgozás eredményeként, vagy azért, mert célzottan adták hozzá őket egy adott funkció elérése érdekében, például a játék rugalmasságának javítása, vagy lángmentesítő vagy tartósítószerként való alkalmazásuk miatt.

A laboratóriumi vizsgálatokon kívül a piacfelügyeleti hatóságok a nemzetük nyelvén, nyelv(ein) is ellenőrizték a figyelmeztetéseket, jelöléseket és utasításokat. A műszaki szakértő készítette egy, a főbb követelményeket tartalmazó ellenőrzőlistát, hogy további útmutatást nyújtson a piacfelügyeleti hatóságoknak.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006R1907&from=EN>

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009L0048&from=EN>

³ CPP = trisz(2-klór-1-metil)il-foszfát; TDCP = trisz(2-klór-1-(klórmetil)etil)-foszfát; és TCEP = trisz(2-klóretil)-foszfát

2. Mintavétel és vizsgálat

2.1. Mintavételi eloszlás és mintavételi csatornák

A mintavételt az egyes piacfelügyeleti hatóságok által lebonyolított előválogatás alapján, az egyes piacok sajátosságaival összhangban végezték el. A részt vevő piacfelügyeleti hatóságok összesen 95 mintát gyűjtöttek be. Az egyik mintát (búvárgyűrű) azonban végül nem minősítették játéknak, tekintve, hogy elsődleges célja az oktatás (a búvárkodás megtanulása)⁴.

A mintában szereplő játékok többsége puha vagy kemény műanyagból készült. Négy minta tartalmazott puha és kemény műanyag összetevőket is. A mintavételre online és fizikai üzletekben egyaránt sor került.

2. táblázat - A részt vevő piacfelügyeleti hatóságok által begyűjtött minták száma

ORSZÁG	PIACFELÜGYELETI HATÓSÁG	A MINTÁK SZÁMA ÖSSZESEN
Ausztria	Szövetségi Szociális, Egészségügyi, Ellátási és Fogyasztóvédelmi Minisztérium	10
Észtország	Fogyasztóvédelmi és Műszaki Szabályozó Hatóság	10
Franciaország	Versenypolitikai, Fogyasztói Ügyek és Csalás Elleni Főigazgatóság	14
Írország	Versenypolitikai és Fogyasztóvédelmi Bizottság	10
Lengyelország	Versenyhivatal és Fogyasztóvédelmi Hivatal	10
Málta	Máltai Verseny- és Fogyasztóvédelmi Hatóság	11
Svédország	Svéd Vegyianyag-ügynökség	9
Szlovák Köztársaság	Szlovák Kereskedelmi Felügyelet (Slovenská obchodná inšpekcia)	10
Szlovénia	Egészségügyi Felügyelet	10
ÖSSZESEN		94

3. táblázat - A begyűjtött minták típusa és a mintavételi csatornák

ANYAG			KOROSZTÁLY		MINTAVÉTELI CSATORNA	
Puha műanyag	Kemény műanyag	Vegyes	36 hónap alatt	36 hónap felett	Online	Fizikai üzlet
44	46	4	50	44	19	75

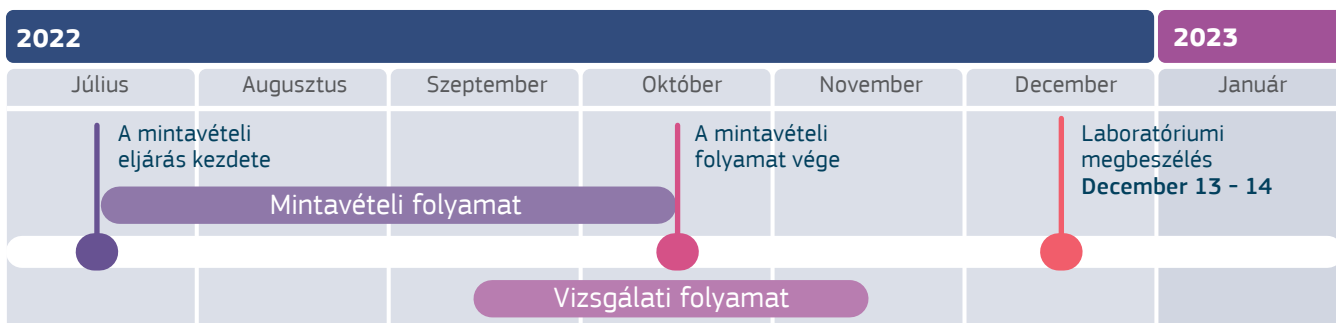
2.2. Vizsgálati folyamat

Az e tevékenységet végző vizsgáló laboratóriumot 2022 májusában indított pályázati eljárás keretében választották ki. Az ajánlattételi felhívást az EU/EGT 107 laboratóriumának küldték el, amelyeket a projektcsoport laboratóriumi bevonási stratégiája alapján azonosítottak. Minden laboratóriumot arra kértek, hogy nyújtson be ajánlatot, amely tartalmazza a pályázati dokumentációban említett elemeket, például az árképzésre vonatkozó részletes információkat, valamint a tanúsítást igazoló dokumentumokat, a szakértők vonatkozó tapasztalatát és a vizsgálati jelentésmintákat. Összesen 14 laboratórium nyújtott be ajánlatot a megadott határidőn belül. Az ajánlat teljessége és versenyképessége alapján öt laboratóriumot válogattak elő, és hívták meg őket egy interjúra, amelyen az ajánlatuk további megvitatására került sor. A közbenső találkozón a piacfelügyeleti hatóságoknak

összehasonlító elemzéseket mutattak be a laboratóriumoktól kapott ajánlatok technikai minőségéről és pénzügyi szempontjairól. A piacfelügyeleti hatóságok az ajánlatuk minősége és pénzügyi versenyképessége alapján választották ki azt a laboratóriumot, amelyik a legmagasabb végső pontszámot kapta.

A laboratórium kiválasztását követően a piacfelügyeleti hatóságok két hónapot kaptak a minták összegyűjtésére és a laboratóriumba küldésére. A mintavételi eljárást kiterjesztették, hogy a piacfelügyeleti hatóságok további termékeket is mintavételezhessenek. A vizsgálati folyamat során nem volt késés, így 2022. november 19-én lezárult. A laboratóriumi ülésre 2022. december 13-14-én került sor.

1. ábra - A mintavételi és vizsgálati folyamat idővonala

⁴ A terméket nem vették figyelembe, és a vizsgálat eredményei nem szerepelnek a jelentés számaiban.

3. Vizsgálati eredmények

3.1. A vizsgálati eredmények és a legfontosabb megállapítások áttekintése

Össességében a 94 vizsgált mintából nyolc nem felelt meg a vizsgálati tervben meghatározott követelmények legalább egyikének.

A minták többsége (80%) fizikai boltokból származott. A kiskereskedelmi csatornán alapuló teszteredményekben nem voltak jelentős különbségek: az online gyűjtött minták 10%-a és a fizikai üzletekben gyűjtött minták 8%-a nem felelt meg a vizsgálati terv követelményeinek.

A piacfelügyeleti hatóságok a nemzeti nyelvükön (nyelveiken) a figyelmeztetések, jelölések és utasítások ellenőrzését végezték el. A 94 mintából összesen 33 nem felelt meg a követelményeknek. A leggyakrabban feltárt nem megfelelési problémák a CE-jelölések hiánya vagy a nem megfelelő méretű és alakú CE-jelölések, továbbá nem volt feltüntetve kijelölt kapcsolattartó és a helytelen korhatárra vonatkozó figyelmeztetések voltak.

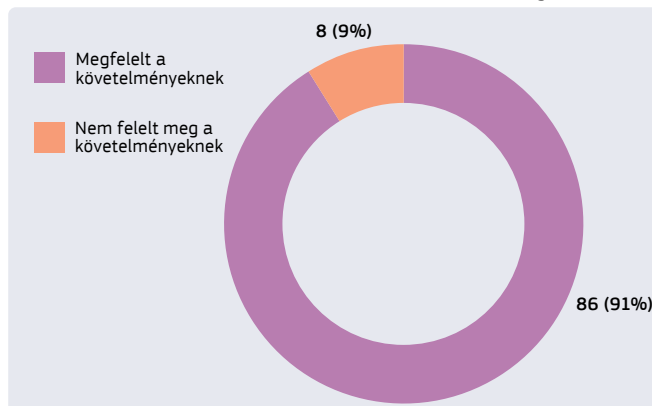
Ha mind a laboratórium által elvégzett kémiai vizsgálatokat, mind pedig a piacfelügyeleti hatóságok által végzett figyelmeztetések, jelölések és utasítások ellenőrzését figyelembe vesszük, összesen 35 minta nem felelt meg legalább az egyik követelménynek.

3.2. Eredmények anyag típusonként

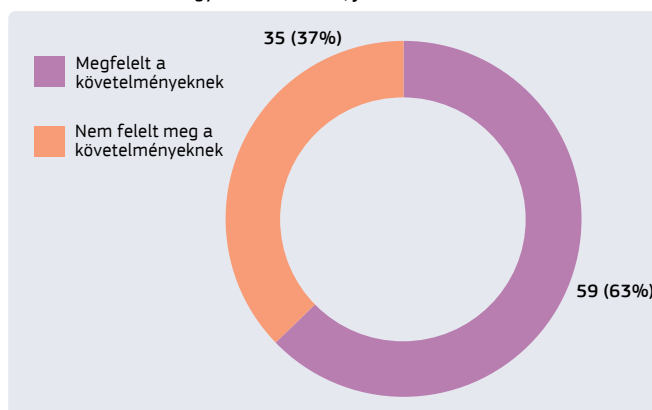
A részt vevő piacfelügyeleti hatóságok 46 kemény műanyagból készült játékot, 44 puha műanyagból készült játékot, valamint négy olyan játékot gyűjtöttek össze, amelyek egyaránt tartalmaztak puha és kemény műanyagból készült részeket. Míg a kemény műanyag játékok mindegyike megfelelt a kémiai vizsgálatokon, a ftalátok vagy a BPA határértékeit nyolc, teljes egészében puha műanyagból vagy mindkét anyagból készült mintában túllépték (lásd az 4. ábrát).

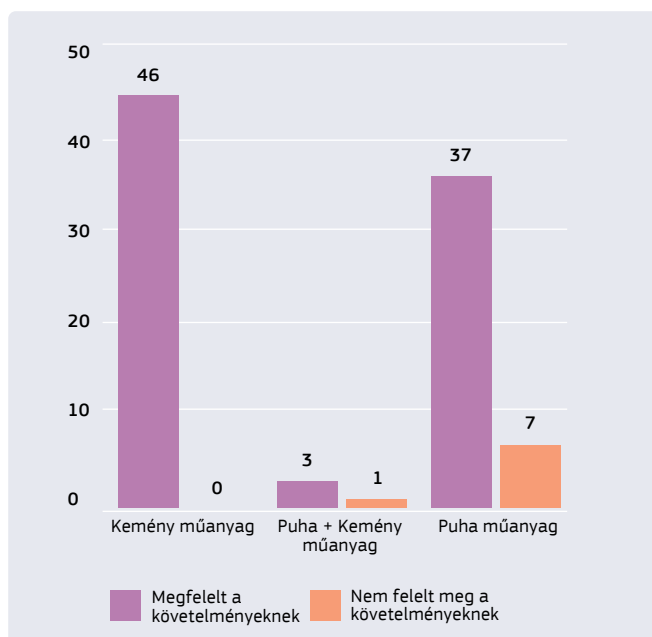
2. ábra - Összesített vizsgálati eredmények (kémiai vizsgálat) (N=94)

3. ábra - Összesített vizsgálati eredmények (beleértve a figyelmeztetéseket, jelöléseket és utasításokat) (N=94)

4. ábra - Vizsgálati eredmények anyag típusonként (N=94)

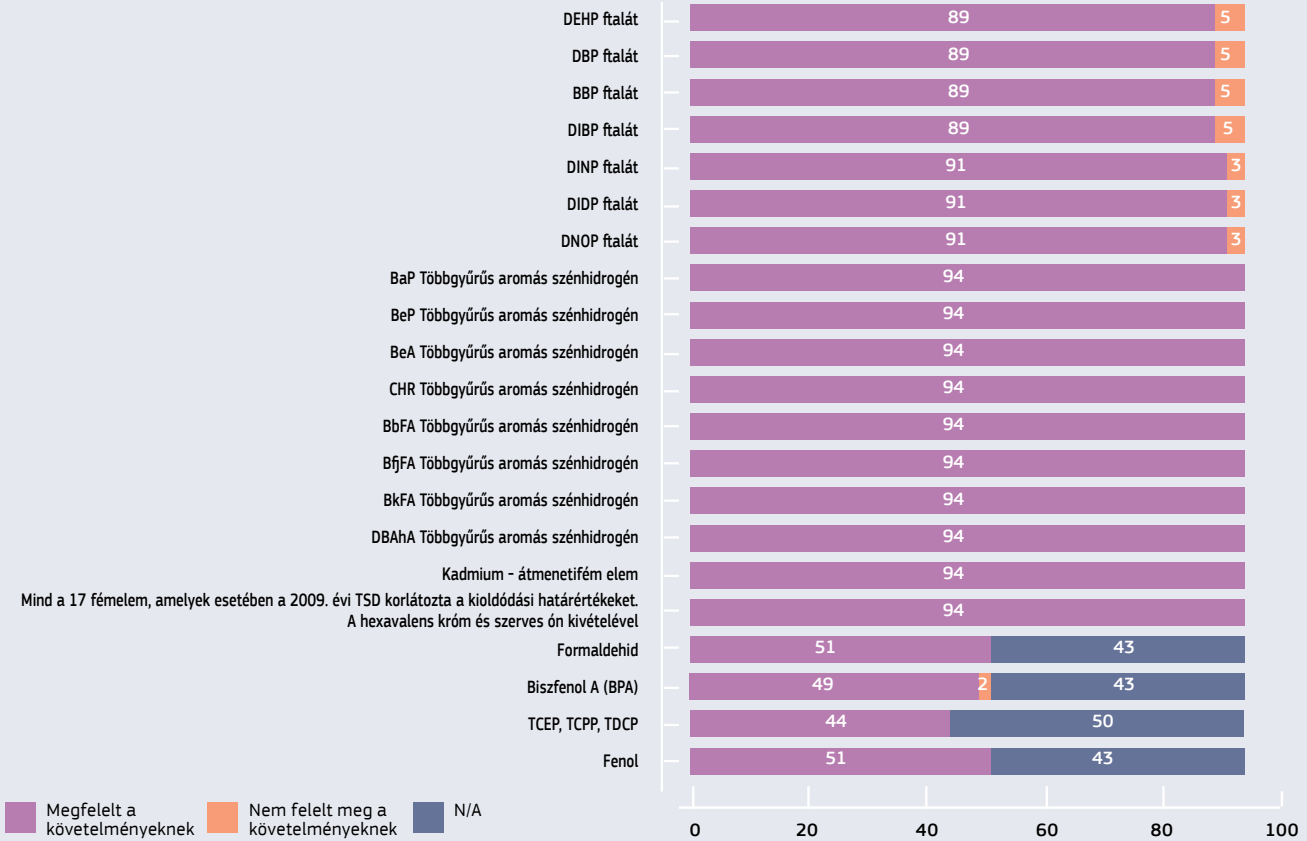

3.3. Kémiai anyagokénti eredmények

A nyolc minta, amely nem felelt meg a törvényes határértékeknek, a BPA és hét különböző típusú ftalát esetében mutatott értékek túllépésekor (lásd az 5. ábrát).

A határértéket meghaladó ftalátokat különösen a rózsaszín puha műanyagból készült babák arcán és lábán mutatták ki, míg a határértéket meghaladó BPA-t két kacsafürdőjátékban mutatták ki.

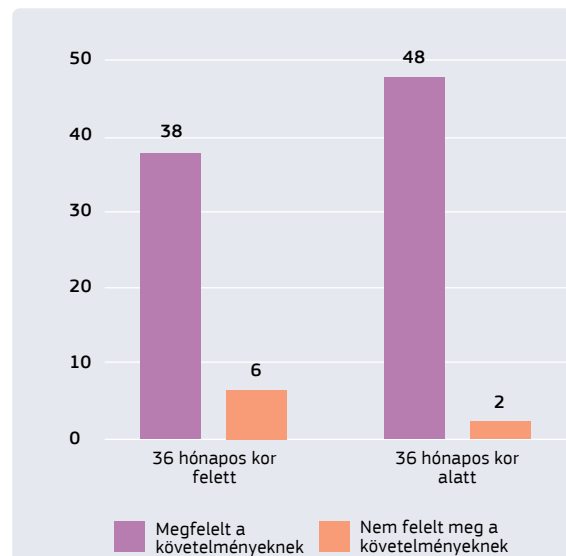
5. ábra - Vizsgálati eredmények kémiai anyagoként (N=94)

3.4. Eredmények korosztályonként

Össességében a 94 vizsgált játékból 44-et 36 hónaposnál idősebb, 50-et pedig 36 hónaposnál fiatalabb gyermekek számára szántak. A 36 hónaposnál idősebb gyermekek számára készült játékoknál magasabb volt a hibaarány (14%), mint a 36 hónaposnál fiatalabb gyermekek számára készült játékoknál (4%).

6. ábra - Összesített vizsgálati eredmények - 36 hónaposnál idősebb és fiatalabb gyermekeknek szánt játékok (N=94)

3.5. A vizsgálati eredményekre vonatkozó következtetések

Vegyí kockázatok

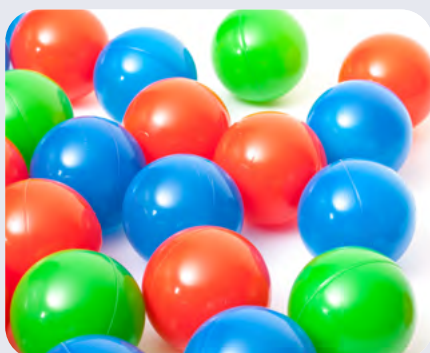
A tevékenység azt mutatta, hogy a mintavételezett játékok 91%-a megfelelt a vizsgálati tervben meghatározott kémiai követelményeknek.

A határértékeket meghaladó vegyi anyagokat kizárólag a teljesen vagy részben puha műanyagból készült játékokban találták.

A tiltott ftalátokat hat különböző mintában fedezték fel. Ez a megállapítás nem volt meglepő, mivel a ftalátokat a gyártók sok esetben szándékosan használják a műanyag rugalmasságának, átláthatóságának és tartósságának növelése érdekében. Az ebben a tevékenységben vizsgált ftalátok befolyásolják a nemzőképességet és beavatkoznak az emberi hormonális rendszerbe (endokrin diszruptorok). A ftalátok kimutatásán kívül az **egyetlen másik nem engedélyezett veszélyes vegyi anyag**, amelyet felfedeztek, a **BPA** volt (az 51 vizsgált minta közül két fürdőkacsaiban találták meg ezt az anyagot). Ez meglepő eredmény volt a résztvevő piacfelügyeleti hatóságok számára. A BPA egy vegyi anyag, amelyet a műanyagok erősítésére és tartósságuk növelésére használnak fel. Ez egy endokrin diszruptor, tehát egy olyan anyag, amely az endokrin rendszer egyensúlyának megváltoztatásával képes károsítani az egészséget, különösen a korai gyermekkorban. Reprotoxikusnak minősül (károsíthatja a nemzőképességet).

Figyelmeztetések, jelölések és használati utasítások

A piacfelügyeleti hatóságok által a nemzeti nyelv(ek) en készült figyelmeztetések, jelölések és utasítások ellenőrzése során kiderült, hogy a minták 35%-a nem felelt meg a követelményeknek. A leggyakrabban feltárt nem megfelelési problémák a CE-jelölések hiánya vagy a nem megfelelő méretű és alakú CE-jelölések, továbbá nem volt feltüntetve kijelölt kapcsolattartó és a helytelen korhatárra vonatkozó figyelmeztetések voltak. Annak ellenére, hogy a figyelmeztetések, jelölések és használati utasítások nem adnak tájékoztatást a játékok kémiai kockázati profiljáról, a szülők/gondviselők számára alapvető információforrást jelentenek a termékkel és annak biztonságos használatával kapcsolatban.

4. Kockázatértékelések és intézkedések

4.1. Kockázatértékelések

A TSD szerint az egységes piacon forgalomba hozott játékoknak meg kell felelniük az irányelvben meghatározott alapvető biztonsági követelményeknek. Konkrétan, a játékok nem veszélyeztethetik a felhasználók vagy harmadik felek biztonságát vagy egészségét, ha rendeltetészerűen vagy előrelátható módon használják őket. Annak értékelésekor, hogy egy termék kockázatot jelent-e, tiszteletben kell tartani az Európai Unió gyors információcsere rendszerének kezelésére vonatkozó iránymutatásokról szóló (EU) 2019/417 határozatban (RAPEX-iránymutatások)⁵ meghatározott elveket. Ezek az iránymutatások olyan kockázatértékelési módszert határoznak meg, amelyet a piacfelügyeleti hatóságok használhatnak a fogyasztói termékek által a fogyasztók egészségére és biztonságára jelentett kockázat mértékének értékelésére, és annak eldöntésére, hogy szükség van-e az Európai Unió Gyors Tájékoztatási Rendszer (Safety Gate) bejelentésére. A kockázatértékelés elvégzésére szolgáló speciális kockázatértékelési iránymutatási eszköz, vagy „RAG eszköz» (amely figyelembe veszi a RAPEX-iránymutatásokban foglalt elveket) elérhető a RAPEX weboldalán és a RAPEX-alkalmazásban.

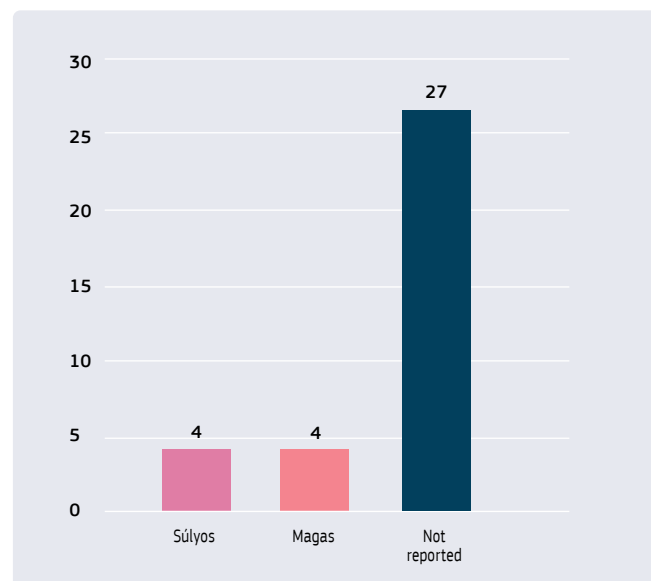
Azokat a termékeket illetően, amelyekre a piacfelügyeleti hatóságok korlátozó intézkedései vonatkoznak az uniós jogszabályokban foglalt korlátozások hatálya alá tartozó összetevők listáján említett vegyi anyag jelenléte miatt, de amelyekről nem állnak rendelkezésre tudományos adatok a kockázat értékelésére, a bejelentéseket eseti alapon kell értékelni.

Egyéni kockázatértékelésre azonban nincs szükség, ha:

- olyan vegyi anyag jelenlétét észlelik, amely tiltott vagy az európai jogszabályokban (pl. REACH) meghatározott határértéket meghaladó koncentrációban van jelen;
- ha ezek a határértékek olyan tudományos véleményen alapulnak, amely szerint e vegyi anyag jelenléte kockázatot jelent a fogyasztók egészségére és biztonságára.

A kémiai vizsgálat követelményeinek nem megfelelő nyolc mintából négyet súlyos kockázatot jelentőnek értékelték anélkül, hogy a piacfelügyeleti hatóságok egyedi kockázatértékelést végeztek volna. A fennmaradó négy mintát az illetékes piacfelügyeleti hatóság egyedileg értékelt kockázati szempontból, amely a veszélyt és a kitétséget egyaránt figyelembe véve úgy döntött, hogy a mintákat magas kockázatúnak minősíti⁶.

7. ábra - A követelményeknek nem megfelelő minták kockázati szintjeinek áttekintése (N=35)

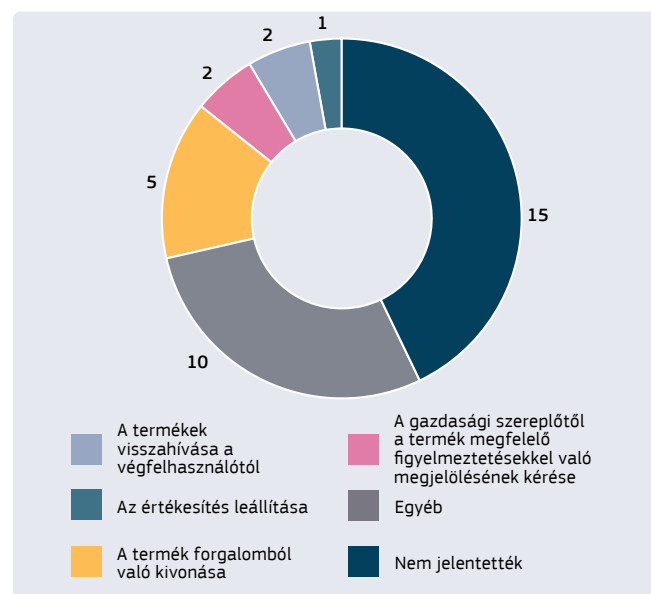
4.2. Korrekciós intézkedések

A vizsgálati eredmények, valamint a figyelmeztetések, jelölések és használati utasítások ellenőrzése alapján a piacfelügyeleti hatóságok döntenek arról, hogy milyen korrekciós intézkedéseket kell hozni azon termékekkel kapcsolatban, amelyek nem felelnek meg az uniós jogszabályoknak és/vagy az alkalmazandó szabványoknak. 8. 8 - Intézkedések a követelményeknek nem megfelelő minták esetében elfogadott (N=35) A főbb intézkedéseket mutatja.

Továbbá, ha súlyos kockázatot azonosítanak, a piacfelügyeleti hatóságok jogilag kötelesek bejelentést tenni a Európai Unió Gyors Tájékoztatási rendszerében (az Általános termékbiztonsági irányelv (2001/95/EC) 12. cikkének (1) bekezdése szerint⁷). A RAPEX-iránymutatások azt is javasolják, hogy a súlyosnál kisebb kockázatot jelentő termékekkel szemben hozott intézkedésekről szóló értesítéseket is be kell nyújtani.

A közös vizsgálati kampány által kiváltott intézkedéseket követően (2023. április 14-ig) két termékre vonatkozóan érkezett bejelentés a Európai Unió Gyors Tájékoztatási Rendszerből (Safety Gate), és további három termékre vonatkozó bejelentés van folyamatban.

8. ábra - Intézkedések a követelményeknek nem megfelelő minták esetében elfogadott (N=35)

⁵ A Bizottság (EU) 2019/417 végrehajtási határozata (november 8.) - EUR-Lex (europa.eu)

⁶ A figyelmeztetések, jelölések és utasítások ellenőrzésére vonatkozó követelményeknek nem megfelelő minták kockázati szintjét a piacfelügyeleti hatóságok nem jelezték.

⁷ Az általános termékbiztonságról szóló (EU) 2023/988 rendelet 2023. május 23-án jelent meg a Hivatalos Lapban: EUR-Lex - 32023R0988 - HU - EUR-Lex (europa.eu).

A rendelet 2023. június 12-én lép hatályba és 2024. december 13-án alkalmazandó.

5. Következtetések és ajánlások

5.1. Következtetések

A játékok olyan termékkategóriát képviselnek, amelybe a piacfelügyeleti hatóságok évente jelentős erőforrásokat és erőfeszítéseket fektetnek, mivel a fogyasztók, akiknek ezeket a termékeket szánják, nagyon sérülékenyek. Egy olyan tevékenység, mint a „Vegyszerek a játékokban» különösen széles körű lehet, ezért az ebben a termékspecifikus fellépésben (TF) részt vevő piacfelügyeleti hatóságok úgy döntöttek, hogy 37 veszélyes vegyi anyagra koncentrálnak, amelyek ismereteik és tapasztalataik alapján nagyobb eséllyel fordulhatnak elő a játékokban, különösen a műanyagból készült játékokban.

A vizsgálati kampány során a vizsgált minták közül nyolcban kimutatták a ftalátokat és a BPA-t, amelyek kizárólag vagy részben puha műanyagból készültek. Bár a vizsgált minták mindössze 9%-a nem felelt meg a követelményeknek, a határértékeket meghaladó ftalátok és BPA jelenlétével kapcsolatos kémiai kockázatok súlyosak. Az ebben a tevékenységben vizsgált tiltott ftalátok valójában hatással vannak a nemzőképességre, az ember hormonrendszerére, és asztmát is előidézhet. Hasonlóképpen, a BPA képes megváltoztatni az endokrin egyensúlyt, különösen a korai

gyermekkorban, és az emberi nemzőképességre toxikus hatású anyagként van nyilvántartva.

Ezen túlmenően a piacfelügyeleti hatóságok által végzett, a nemzeti nyelv(ek)en készült figyelmeztetések, jelölések és utasítások ellenőrzése azt mutatta, hogy a minták 35%-a nem felelt meg a követelményeknek. Ez minden termék kockázati profiljának fontos része, mivel a szülőknél/gondviselőknél fontos információkat nyújt a termék helyes használatáról és életkori alkalmasságáról.

A piacfelügyeleti hatóságok 2 Európai Unió Gyors Tájékoztatási Rendszer (Safety Gate) értesítést adtak ki a termékspecifikus fellépések (TF) eredménye alapján (3 értesítés még függőben van), és felkérték a gazdasági szereplőket, hogy vonják ki a termékeket a forgalomból vagy hívják vissza a fogyasztóktól, ha a határértékeket meghaladó veszélyes vegyi anyagokat mutattak ki. Azoknak a mintáknak az esetében, amelyek nem feleltek meg a figyelmeztetések, jelölések és használati utasítások ellenőrzésének követelményeinek, a piacfelügyeleti hatóságok elsősorban arra kérték a gazdasági szereplőket, hogy a termékeket megfelelő figyelmeztetésekkel jelöljék meg, és javítsák ki az adminisztratív nem megfeleléseket.

5.2. Ajánlások az érintettek számára

Az alábbi ajánlások a vizsgálati folyamat eredményein és a projekt során a piacfelügyeleti hatóságok között folytatott megbeszéléseken alapulnak.

A fogyasztók számára

Csak megbízható kiskereskedelmi csatornákon - online és offline egyaránt - vásároljon játékokat. Ne keressen olcsóbb termékeket más weboldalon / kiskereskedelmi csatornákon, mivel nagyobb az esélye, hogy rosszabb minőségű terméket fog vásárolni. Figyelem, **óvakodjon a rossz minőségű, puha műanyag játékok vásárlásától**, ezek nagyobb kémiai kockázattal járhatnak.

Ellenőrizze, hogy a játékon szerepel-e a **CE-jelölés**, valamint az **EU-ban székhellyel rendelkező jogi személy neve és fizikai címe**. Ügyeljen arra, hogy gondosan kövesse a játékokon feltüntetett **korhatárra vonatkozó figyelmeztetéseket**.

Tartsa szemmel a fiatalabb (36 hónaposnál fiatalabb) gyermekeket, amikor az idősebb testvéreik játékaival játszanak, mert azokat a szájukba vehetik. A 36 hónaposnál fiatalabb gyermekek hajlamosak hosszabb időre a szájukba venni a játékokat, és nagyobb veszélynek vannak kitéve, ha veszélyes vegyi anyagokról van szó.

Az európai és nemzeti hatóságok számára

Továbbra is összpontosítson a játékokban lévő vegyszerekre. A kémiai kockázatok a Európai Unió Gyors Tájékoztatási Rendszerben (Safety Gate) rögzített egyik legjelentősebb kockázatot képviselik; a piacfelügyeleti hatóságokat arra ösztönzik, hogy használják hírszerző hálózataikat és a támogató kommunikációs hálózatokat a kémiai nem biztonságos játékok célba vételére és elfogására. A játékokban lévő veszélyes vegyszerek megengedett szintjét a rendelkezésre álló tudományos adatok alapján állapították meg, és a vonatkozó «legkorszerűbb» technológia szerint vizsgálják. A játékokban található nem biztonságos vegyszerek konkrét akut és krónikus egészségügyi problémákhoz vezethetnek, például hosszú ideig fennálló és visszafordíthatatlan betegségekhez, mérgezéshez, rákhoz, valamint olyan allergiák kialakulásához - vagy erősödéséhez -, mint az asztma.

Összpontosítson a puha műanyag játékokra. A puha műanyag játékok, például a puha PVC tartalmazhatják a legártalmasabb vegyi anyagokat, és hatásos lehet a figyelmet ezekre az anyagokra összpontosítani. E tevékenység eredményei alapján a ftalát lágyítószeresek voltak a leggyakrabban kimutatott vegyi anyagok, bár más vegyi anyagok, például a puha vagy félmerev műanyag játékokban (például fürdőkacskákban) kimutatott BPA szintén problémát jelenthetnek.

Gazdasági szereplők számára

Legyen tisztában a vonatkozó jogszabályok szerinti kötelezettségeivel.

- **Minden gazdasági szereplőnek** felelősségteljesen és a TSD illetve a REACH jogi követelményeinek teljes hatáskörének megfelelően kell eljárnia, amikor játékokat tesz elérhetővé az EU piacán.
- **A gyártóknak** értékelniük kell a játékaikkal kapcsolatos valamennyi kémiai kockázatot, és dokumentált megfelelési értékelést kell végezniük, mielőtt játékaikat az európai piacon forgalomba hoznák. Ezt az értékelést nekik vagy meghatalmazott európai képviselőiknek műszaki dokumentáció és megfelelési nyilatkozat formájában kell megőrizniük.
- A játékok európai piacra **importálóinak** először meg kell győződniük arról, hogy a gyártó elvégezte a játékok kémiai biztonságosságának megfelelési értékelését, mielőtt azokat az európai piacon forgalomba hozná. Ezenkívül az importőröknek meg kell győződniük arról, hogy a gyártó értékelési műszaki dokumentáció és megfelelési nyilatkozat formájában rendelkezésre állnak, mielőtt megkezdénék a játékok európai forgalomba hozatalát. Az importőröknek a játék első forgalomba hozatalát követő 10 évig meg kell őrizniük az EK-megfelelési nyilatkozat egy példányát.
- Különösen az **online értékesítés** esetében, ha nincs gyártó, meghatalmazott képviselő vagy importőr az EU-ban, az információkat egy **felelős személynek** vagy adott esetben egy teljesítési szolgáltatóknak kell megőriznie.

Fordítson különös figyelmet a puha műanyagból készült játékokra. A műanyag játékok kockázateértékelésénél ügyeljen arra, hogy a puha műanyag, különösen a PVC műanyag, tartalmazhat olyan korlátozottan felhasználható anyagokat, mint a ftalátok. Ezenkívül a BPA kimutatható a puha vagy félmerev műanyag játékokban (például fürdőkacsákból).

Figyelmeztetések, jelölések és használati utasítások.

- A játékon található termékjelölésnek és címkézésnek azon tagállam nemzeti nyelvén (nyelvein) kell lennie, ahol a terméket forgalmazzák. A megfelelési értékelésről szóló dokumentációt a megfelelési nyilatkozatok és a kapcsolódó műszaki dokumentáció formájában az illetékes hatóság számára könnyen érthető nyelven is hozzáférhetővé kell tenni (az érintett tagállam által meghatározottak szerint).
- Minden játékot mielőtt forgalomba hoznak CE jelöléssel kell felcímkézni.
- Minden játékon fel kell tüntetni az európai gyártó és/vagy importőr helyes nevét és postai címét, valamint a nem biztonságos játékok visszahívását segítő megfelelő nyomonkövethetőségi információkat (egy weboldal nem elegendő a kapcsolattartási pont címének). Ne feledje, hogy ha a játék csomagolásán csak a forgalmazó címe szerepel, akkor a forgalmazó teljes felelősséggel tartozik a játék megfelelési értékeléséért.

Ismerje a beszállítóját. Alaposan mérlegelje, hogy kivel dolgozik együtt. Ellenőrizze és hitelesítse a beszállító személyazonosságát, akikkel üzleti kapcsolatban áll.

Intézkedések meglépése, ha egy játékról kiderül, hogy nem felel meg az EU kémiai biztonsági követelményeinek. Vegyen részt aktívan a veszélyes játékok forgalomból való kivonásában: ez akár a termék azonnali kivonását vagy visszahívását is magában foglalhatja, és felhívhatja a nyilvánosság figyelmét az esetleges kockázatra, mindezt teljesen együttműködve az értékesítési láncsal és a piacfelügyeleti hatóságokkal.

Termékvisszahívások. Világosan tájékoztassa a fogyasztókat arról, hogyan kapnak tájékoztatást az esetleges termékvisszahívási intézkedésekről. A termékvisszahívási értesítéseket tegye egyértelművé és hozzáférhetővé, és mindig tüntesse fel a termék által jelentett veszélyeket. Rendszeresen ellenőrizze a termékvisszahívás hatását, és ennek megfelelően igazítsa ki a stratégiát.

Jelentse a biztonságot veszélyeztető eseményeket az illetékes hatóságnak. Amennyiben egy játék biztonsági kockázatot jelent, a gazdasági szereplőknek jogi kötelezettségük, hogy haladéktalanul tájékoztassák annak a tagállamnak az illetékes nemzeti hatóságát, amelyben a játékot rendelkezésre bocsátották. Az értesítés egyik módja a [Termékbiztonsági bejelentő modul](#).

1. Mi az a CASP?

A koordinált termékbiztonsági tevékenységek (CASP) az Európai Unió/Európai Gazdasági Térség országainak piacfelügyeleti hatóságai számára az együttműködést és az egységes piacon forgalomba hozott termékek biztonságának megerősítését teszik lehetővé.

A koordinált termékbiztonsági tevékenységek (CASP) 2022 hat Termékspecifikus és négy Horizontális tevékenységet tartalmaz.

A **Termékspecifikus tevékenységek** során olyan különböző típusú termékeket tesztelnek, amelyek kockázatot jelenthetnek a fogyasztók számára. A termékeket az érintett piacfelügyeleti hatóságok választják ki és gyűjtik össze, és egy közösen elfogadott vizsgálati terv alapján vizsgálják meg.

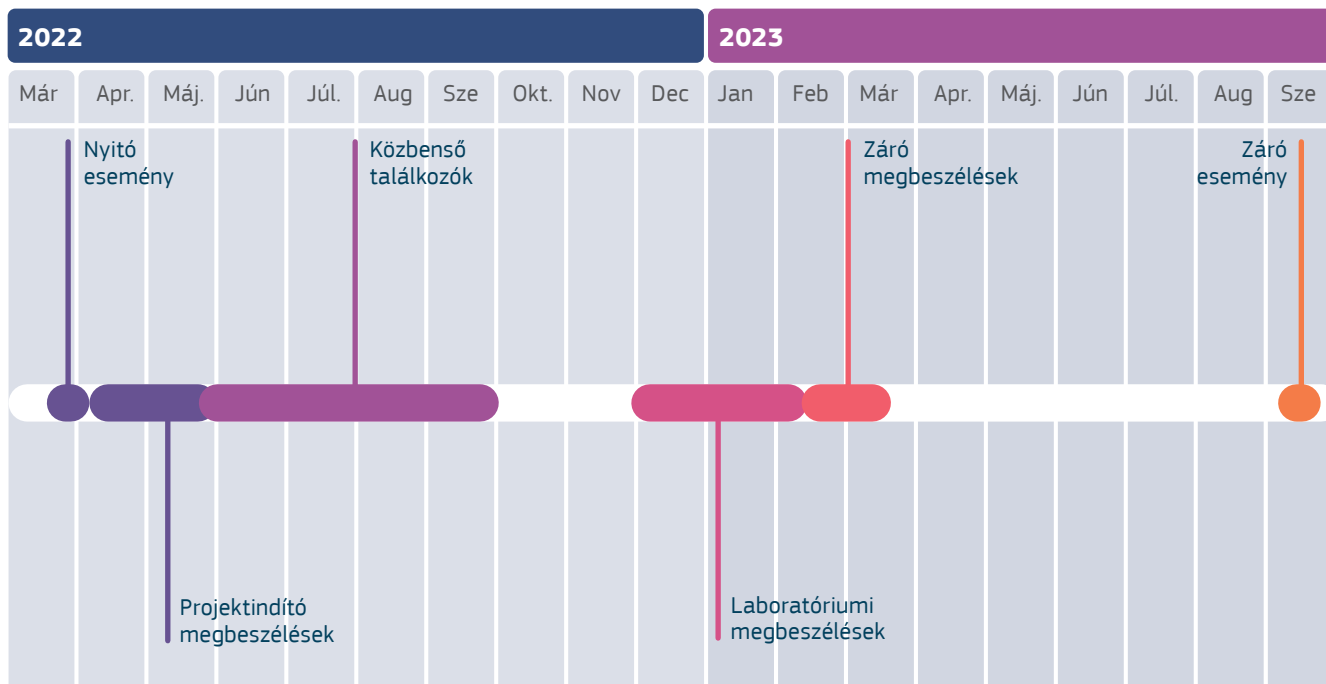
A **Horizontális tevékenységek** fórumot biztosítanak a piacfelügyeleti hatóságok számára az ötletek és a legjobb gyakorlatok cseréjéhez. Egy műszaki szakértő irányításával közös piacfelügyeleti megközelítéseket, eljárásokat és gyakorlati eszközöket dolgoznak ki.

Szerepek és felelősségi körök

2. Termékspecifikus tevékenységek munkaterv

Folyamatos belső kommunikáció a Wiki Confluence platformon keresztül

KEZDET	MINTAVÉTEL ÉS VIZSGÁLAT	JELENTÉSTÉTEL	KÜLSŐ KOM- MUNIKÁCIÓ
Másodelemzés	Laboratóriumok pályázati eljárásai	Kockázatértékelés	Kommunikációs eszköztár kidolgozása
Feltérképező interjúk	Laboratórium kiválasztása és szerződéskötés	A piacfelügyeleti hatóságok által elfogadott intézkedések koordinálása	Kommunikációs üzenetek kidolgozása
Vizsgálati tervezet és mintavételi terv	Mintavétel és szállítás	Zárójelentések elkészítése	Kommunikációs kampány indítása
Laboratóriumok feltérképezése	Vizsgálati folyamat és vizsgálati jelentések	A minták ártalmatlanítása vagy a piacfelügyeleti hatóságoknak történő visszaküldése	A hatás értékelése

3. Termékspecifikus tevékenységek Eszközök és folyamatok

0

A koordinált termékbiztonsági tevékenységeket (CASP) megelőző folyamat

Az Európai Bizottság Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatósága (DG JUST) a termékkategóriák kiválasztása érdekében prioritásokat határoz meg. A hat koordinált termékbiztonsági tevékenységek (CASP) 2022 termékkategóriát a részt vevő piacfelügyeleti hatóságok a Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság (DG JUST) által szervezett konzultáció során választották ki.

1

A vizsgálati és mintavételi tervek validálása

A műszaki szakértők a piacfelügyeleti hatóság visszajelzései és a rendelkezésre álló költségvetés alapján készítik el a terveket. A tervezeteket a projektindító megbeszéléseken mutatják be, majd a piacfelügyeleti hatóságok a Wiki segítségével finomhangolják és validálják azokat.

2

Laboratóriumok kiválasztása

A vállalkozó csapata feltérképezi a laboratóriumokat, és az árak és egyéb információk összegyűjtése céljából felveszi velük a kapcsolatot. A projektindító megbeszélést követően elindul a pályázati eljárás, és az ajánlatokat értékelik. A közbenső találkozón a részt vevő piacfelügyeleti hatóságok eldöntik, hogy melyik laboratóriumot választják.

3

A minták gyűjtése és szállítása

A piacfelügyeleti hatóságok nemzeti piacokról összegyűjtik, és egy kodifikációs fájlban nyilvántartásba veszik a vonatkozó mintákat. Az előzetes ellenőrzések elvégzése után a piacfelügyeleti hatóságok elküldik a mintákat a laboratóriumba.

4

Vizsgálat és a vizsgálati jelentések átadása

A laboratórium az elfogadott vizsgálati tervnek megfelelően megvizsgálja a mintákat, és a vizsgálati jelentéseket feltölti a Wikibe. A piacfelügyeleti hatóságok szükség esetén pontosítást kérnek, és jóváhagyják a jelentéseket.

5

Kockázatértékelés

A műszaki szakértő és a piacfelügyeleti hatóságok a laboratóriumi megbeszélésen kiválasztott minták alapján forgatókönyveket dolgoznak ki, és elemzik a kockázatokat. A piacfelügyeleti hatóságok kockázatértékelést végeznek minden, a jogi követelményeknek meg nem felelő mintán.

6

A forgatókönyvek feltöltése a Kockázatértékelési iránymutatási eszközbe

A projekt során kidolgozott forgatókönyveket feltöltik a Kockázatértékelési iránymutatási eszközbe.

7

A piacfelügyeleti hatóságok által elfogadott intézkedések

A piacfelügyeleti hatóságok megfelelő intézkedéseket hoznak a kérdéses termékekkel kapcsolatban, és jelentik azokat az Európai Unió Gyors Tájékoztatási Rendszernek (Safety Gate).

8

Külső kommunikáció

A külső kommunikációs tevékenységek a záró eseményen veszik kezdetüket. Ezt egy 2-3 hetes páneurópai kommunikációs kampány követi.

Eszközök

A fogyasztóknak és az általános közönségnek szóló **audiovizuális klipek** készülnek minden egyes Termékspecifikus tevékenységhez, és a teljes koordinált termékbiztonsági tevékenységek (CASP) 2022 projekthez.

A koordinált termékbiztonsági tevékenységek (CASP) 2022 projekthez, az egyes Termékspecifikus tevékenységeihez gazdasági szereplőknek szóló **infografikák** készülnek.

Az egyes tevékenységekről és a koordinált termékbiztonsági tevékenységek (CASP) 2022 projektről **zárójelentések** készülnek. A zárójelentéseket az összes hivatalos uniós nyelvre, valamint norvég és izlandi nyelvre lefordítják.

Csatornák

A kommunikációs anyagot a következő csatornákon terjesztik:

- [Az EB koordinált termékbiztonsági tevékenységek \(CASP\) honlapja](#)
- A piacfelügyeleti hatóságok nemzeti kommunikációs csatornái
- Az érintett sajtó és más érdekelt felek

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
E-mail: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Az Európai Bizottság nem tehető felelőssé a kiadvány további felhasználásából eredő következményekért.

© európai Unió, 2023

Az Európai Bizottság dokumentumainak további felhasználása a bizottsági dokumentumok további felhasználásáról szóló, 2011. december 12-i 2011/833/EU bizottsági határozat (HL L 330, 2011.12.14., 39. o.) alapján történik. Ellenkező értelmű megjegyzés hiányában e dokumentum további felhasználása a Creative Commons Nevezd meg! 4.0 nemzetközi (CC BY 4.0) licenc alapján engedélyezett (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Ez azt jelenti, hogy a további felhasználás a forrás megfelelő megnevezésével és az esetleges változtatások feltüntetésével megengedett.

A nem az Európai Unió tulajdonában lévő elemek felhasználása vagy sokszorosítása érdekében közvetlenül a szerzői jog tulajdonosához kell engedélyért fordulni.

Az EUROPA portál tájékoztatással szolgál az Európai Unióról az EU összes hivatalos nyelvén:
https://european-union.europa.eu/index_hu

Az Európai Unió
Kiadóhivatala

Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2023

PDF ISBN 978-92-68-03539-9 doi:10.2838/38117 DS-03-23-170-HU-N